

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/34/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120338896
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:6120338896.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Mariany Muránskej v právnej veci žalobcu: E. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. V., XX, XXX XX A., S. V. proti žalovanému: S. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. X. XXXX/XX, XXX XX Q., právne zastúpený: Advokátska kancelária Fabian a Novosad s.r.o., IČO 519 139 84, so sídlom Masarykova 16, 080 01 Prešov, o zaplatenie 5.000,- Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 9C 81/2020-146 zo dňa 07.06.2021 takto

r o z h o d o l :

I. Potvrdzuje rozsudok.

II. Žalovaná má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu o zaplatenie 5.000,- Eur s príslušenstvom a zaviazal žalobcu na náhradu trov konania žalovanej ako aj náhradu trov Slovenskej republiky.

2. Súd prvej inštancie rozhodoval o nároku žalobcu na zaplatenie sumy 5.000,- Eur titulom pôžičky, ktorú uzavreli strany sporu dňa 09.07.2014, pričom dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná s poukazom na úspešne vznesenú námietku premlčania zo strany žalovanej.

3. V rozsudku súd prvej inštancie uviedol tvrdenia strán sporu, následne sa venoval otázke koncentrácie konania a princípmi civilného sporového konania.

4. Mal za preukázané, že zo zmluvy o pôžička ako aj z detailu pohybu na účte žalobcu vyplýva, že žalovanej bola poskytnutá pôžička vo výške 5.000,- Eur, ktorá mala byť vrátená vo výške 7.000,- Eur najneskôr do 31.07.2014. Následne formou sms žalovaná oznámila žalobcovi vrátenie finančných prostriedkov bez špecifikácie akého záväzkového právneho vzťahu sa tieto finančné prostriedky týkajú. Žalobca vo veci podal aj trestné oznámenie dňa 27.11.2015, pričom vec bola odmietnutá. Z výpisov účtov žalobcu súd prvej inštancie zistil, že tento dňa 08.07.2014 poskytol žalovanej sumu 5.000,- Eur a následne dňa 09.07.2014 rovnakú sumu. Zároveň tvrdil, že okrem prevodu z účtu poskytol ďalšiu sumu žalovanej v hotovosti. Zo strany žalovanej boli na účet žalobcu vložené finančné prostriedky vo výške 12.582,- Eur v rozhodnom období a z výpisu žalovanej vyplýva, že plnila ďalších 4.014,- Eur.

5. Súd prvej inštancie vec právne posúdil v zmysle ustanovenia § 657, § 100, § 101 a § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom dospel k záveru, že vznesená námietka premlčania je dôvodná, nie je v rozpore s dobrými mravmi, a preto nie je možné žalobe vyhovieť.

6. Najviac súd prvej inštancie dodal, že žalobca požičiaval peniaze úžerným spôsobom.

7. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol na základe zásady úspechu v konaní.

8. Proti rozsudku súdu prvej inštancie bolo podané odvolanie zo strany žalobcu, ktorý navrhol zmeniť napadnutý rozsudok, respektíve rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie. Svoje odvolanie odôvodnil § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP. Žalobca uviedol, že súd prvej inštancie zobral na vedomie uznesenie J. Q. zo dňa XX.XX.XXXX, no nevyporiadal sa so skutočnosťou, že v roku XXXX žalovaná tvrdila, že peniaze nevrátila a vrátiť ich chce. Následne v priebehu konania tvrdila, že peniaze vrátila v roku 2014. Rovnako tak súd prvej inštancie na základe výpisu z jeho účtu zrátal nesúvisiace čísla, pričom finančné transakcie prebehli tak, že zmluva o pôžičke na sumu 10.000,- Eur z 08.07.2014 bola podkladom pre prevod na účet 5.000,- Eur a druhá polovica bola vyplatená v hotovosti. Súd tomuto tvrdeniu neuveril napriek tomu, že žalovaná túto skutočnosť potvrdila na polícii v roku 2016, suma 5.000,- Eur bola odoslaná v hotovosti, no nebola poskytnutá žalobcom, ktorý za žalovanú platbami 10.000,- Eur zo dňa 11.09.2014 a 4.000,- Eur zo dňa 09.10.2014 jej pôžičku zo dňa 08.07.2014 vrátil. Žalovaná teda prostriedkami vo výške 12.582,- Eur nemohla vrátiť pôžičku zo dňa 09.07.2014, ktorá je predmetom žaloby. Rovnako žalobca poukázal na zmluvu o pôžičke z 03.02.2014 medzi žalovanou a Z. Q. na jednej strane a N. X. na druhej strane na sumu 20.000,- Eur, v ktorom vzťahu bol ručiteľom, kedy súd započítal len vklady vo výške 416,- Eur od žalovanej, no rovnaká suma odchádzala každý mesiac na číslo účtu v S. patriace N. X., pričom súd neuveril tvrdeniu žalobcu, že tieto platby nemajú nič spoločné s pôžičkou vo výške 5.000,- Eur. Žalobca uviedol, že pri tejto pôžičke na sumu 20.000,- Eur bol ručiteľom a táto nebola vrátená. Žalobca plnil za žalovanú na škodu svojho majetku. Žalovaná sa vyjadrila, že pôžičku v celom rozsahu vrátila v hotovosti začiatkom augusta 2014, čo je opäť rozpor v obhajobe. Ak došlo k vráteniu pôžičky v hotovosti, nebol dôvod skúmať pohyby na účte. Ani touto otázkou sa súd nezaoberal. Žalovaná zmatla súd prvej inštancie, čo sa jej dobre podarilo a nevrátila sumu 5.000,- Eur. Samotný úrok bol navrhovaný žalovanou, preto nie je pravdou to, že požičiaval žalobca peniaze úžerným spôsobom, ak by tak robil, určite by vedel o existencii premlčacej lehoty a súd by sa nezaoberal žalobou po 6 rokoch od uzavretia pôžičky. Žalovaná zneužila jeho neznalosť, aby sa vyhla vráteniu požičaných peňazí.

9. Žalovaná vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedla, že počas celého sporu zhodne uvádzala, že pôžičku, ktorú od nej žalobca požaduje už splnila, čím jej záväzok zanikol. Žalobca mal možnosť reagovať na návrh žalovanej na dôkaz, ktorým žiadala predložiť výpisy z bankových účtov žalobcu za obdobie júl 2014 až december 2014, preto mu nič nebránilo sa k týmto skutočnostiam vyjadriť pred pojednávaním vo veci. Rovnako tak ďalšie žalobcom uvádzané skutkové tvrdenia sú zmätočné a nelogické a práve žalobca postupne predkladá skutkové tvrdenia a listinné dôkazy, ktoré mohol predložiť a uviesť súdu už skôr, preto žalovaná namietla prípustnosť týchto nových skutkových tvrdení a predložených listinných dôkazov v zmysle § 366 CSP. Žalovaná tiež uviedla, že žalobca nešpecifikoval v čom spočíva nesprávne právne posúdenie súdu prvej inštancie, ktorý správne sa vypořiadal so vznesenou námietkou premlčania. Žalobcova argumentácia o jeho nevedomosti o existencii premlčacej doby nemôže obstať. Žalovaná navrhla potvrdiť napadnutý rozsudok s poukazom na jeho presvedčivé a vyčerpávajúce odôvodnenie.

10. Žalobca vo svojej duplike k podaniu žalovanej uviedol, že trvá na podanom odvolaní v celom rozsahu s tým, že žalovaná sa nevyjadrila ani k jednej skutočnosti, ktoré uviedol v odvolaní, nakoľko nemá tieto skutočnosti ako spochybníť. Pokiaľ žalovaná tvrdila, že pôžičku vrátila, prečo na polícii tvrdila rok po údajnom vrátení, že pôžičku nevrátila. Rovnako tak vo výpisoch, ktorých vyžiadanie žiadala žalovaná sú nesúvisiace pohyby na účte a dlžná suma vo výške 5.000,- Eur nebola vrátená. Je teda zrejmé, že okresný súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a následne aj vec nesprávne právne posúdil, keď neprihliadol na argumentáciu žalobcu, že námietka premlčania je v rozpore s dobrými mravmi. Žalovaná sa vyhla odpovedi na otázku, ako je možné, že zasielala mu smsky, v ktorých ho žiadala, aby na ňu nepodával žalobu, že mu peniaze vráti.

11. K uvedenému vyjadreniu žalobcu žalovaná svojím podaním zo dňa 20.09.2021 uviedla, že žalobca neuviedol žiadne nové relevantné tvrdenia a skutočnosti, preto trvá na svojich doterajších stanoviskách.

12. Ďalšie vyjadrenia v odvolacom konaní podané neboli.

13. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) v zmysle zásad uvedených v § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal rozsudok v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke, najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

14. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

15. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

16. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

17. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je konzistentné a jednoznačnými argumentmi podporil záver, ku ktorému dospel, pričom k celkovej presvedčivosti rozhodnutia súdu prvej inštancie možno uviesť, že premisy zvolené v rozhodnutí, ako aj závery, na základe ktorých k týmto dospel, sú pre nielen právnickú, ale aj laickú verejnosť prijateľné a racionálne; zároveň aj spravodlivé a presvedčivé. Právne závery sú v súlade s vykonanými skutkovými zisteniami a celkovo možno konštatovať, že napadnuté rozhodnutie, pokiaľ sa týka rozsahu jeho odôvodnenia je v súlade s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ale aj čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

18. Odvolací súd sa stotožnil s právnym posúdením vznesenej námietky premlčania tak, ako to odôvodnil súd prvej inštancie v bode 7.2 odôvodnenia.

19. V zmysle ustanovenia § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Predmetom premlčania sú všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva, teda aj právo na vrátenie pôžičky, pričom premlčacia doba je trojročná a začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 OZ).

20. Ide o objektívne vymedzený začiatok plynutia premlčacej doby, teda od času, kedy právo môže byť vykonané po prvý raz a vzniká možnosť podať na jeho základe žalobu. V danom prípade nebolo spornou skutočnosťou, že predmetná pôžička mala byť vrátená zo strany žalovanej do 31.07.2014, teda nasledujúcim dňom začína plynúť všeobecná trojročná premlčacia doba, ktorá uplynula dňa 01.08.2017. Je nepochybné, že žaloba vo veci samej bola podaná po márnom uplynutí premlčacej doby, a to v roku 2020. Napriek skutočnosti, že žalobca inicioval aj trestné stíhanie vo veci, a to podaním trestného oznámenia zo dňa 27.11.2015, bolo preukázané zo spisu, že na základe uznesenia zo dňa 26.01.2016 bolo jeho trestné oznámenie odmietnuté, nakoľko nebol dôvod na začatie trestného stíhania. Aj po započítaní tejto lehoty, v zmysle ustanovenia § 112 Občianskeho zákonníka, počas ktorej by eventuálne mohlo dôjsť k spočívaniu premlčacej doby, toto obdobie dvoch mesiacov nemá vplyv na záver o premlčaní záväzku žalovanej. Túto skutočnosť odvolací súd uvádza aj napriek tomu, že z obsahu spisu vyplýva, že žalobca v začatom konaní riadne nepokračoval, pretože žalobu vo veci samej podal viac ako po štyroch rokoch odo dňa rozhodnutia vyšetrovateľa J. Q..

21. Z týchto dôvodov mal odvolací súd za preukázané, že žaloba bola podaná po márnom uplynutí všeobecnej premlčacej doby, preto je dôvodné sa stotožniť so záverom súdu prvej inštancie.

22. Odvolací súd rovnako poukazuje na to, akým spôsobom sa súd prvej inštancie vypracoval s námietskou žalobcu o tom, že vznesenie námietky premlčania je v rozpore s dobrými mravmi. V tomto smere odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na bod 7 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, pričom v zhode s názorom súdu prvej inštancie ani odvolací súd nezistil v prejednávanej veci také dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by spôsobili to, že vznesenie námietky premlčania je v rozpore s dobrými mravmi. Medzi stranami sporu došlo k štandardnej zmluve o pôžičke, pričom je nepochybné, že nešlo o jednotlivú situáciu medzi nimi a následné tvrdenia žalobcu o tom, že veril žalovanej, že mu finančné prostriedky vráti a nemôžu odôvodniť neprihliadnutie na vznesenú námietku premlčania, čo by bolo v rozpore s princípom právnej istoty.

23. Vzhľadom na uvedený záver dôvodnosti posúdenia vznesenej námietky premlčania odvolací súd nepovažuje za dôvodné sa vyjadrovať k ostatným dôvodom odvolania a ostatným odvolacím námitkám.

24. Odvolací súd v zmysle § 366 CSP neprihliadal na ostatné listinné dôkazy, ktoré boli predložené zo strany žalobcu v odvolacom konaní, nakoľko nebolo preukázané, že by odvolateľ ich bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

25. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Zodpovedané majú byť len tie otázky, ktoré majú pre vec zásadný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998. Ústavný súd SR vyslovil, že: "súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu". (porovnaj IV. ÚS 115/03). S poukazom na uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné sa vyjadrovať k ostatným dôvodom odvolania, nakoľko tieto sú pre rozhodnutie v merite vecí bez významu.

26. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté v zmysle ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP, keď v odvolacom konaní neúspešný žalobca bol zaviazaný na náhradu trov odvolacieho konania úspešnej žalovanej v rozsahu 100%.

27. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).